

VOORWOORD

Sommige mensen hebben rare ideeën over de leerlingen op het vmo. Dat ze geen verantwoordelijkheid kunnen dragen, bijvoorbeeld. Of dat je niet met ze op stap moet gaan, want dan wordt het een puinhoop. En een schoolreis naar het buitenland, daar moet je echt niet aan beginnen. Of dat ze geen goede schoolkrant kunnen maken, want schrijven is niets voor hen. **DAT KLOFT ALLEMAAL NIET!**

En hier ligt het bewijs. Dit is een prachtige schoolkrant, gemaakt door zes leerlingen van het Montessori College Oost:

Donna van der Linden	1d	Ray Setrowidjojo	T32
Chelsey Colijn	2b	Kim Beltran Borrero	S24
Nasreddine Makhloufi	T35	Cassandra Badiali	S24

Hij gaat over Berlijn en wat ze daar allemaal hebben gezien en meegemaakt. De reis naar Berlijn was een idee van mensen van het Duitsland Instituut Amsterdam. Zij zochten een redactie van een schoolkrant op het vmo die daarheen wilde om als echte journalisten verslag te doen over het leven van jongeren in de Duitse hoofdstad.

Meester David Gosselaar werd ogenblikkelijk enthousiast over het idee en heeft een groep leerlingen bij elkaar gebracht die redacteur wilden zijn, want we hadden op dat moment helemaal geen schoolkrantredactie. Nu wel!

Die kinderen hebben eerst een opleiding gekregen van een journalist van Het Parool en een echte fotograaf. Ze leerden schrijven als een verslaggever en fotograferen als een persfotograaf. Ze verdiepten zich in Berlijn en wat ze daar zouden gaan zien en meemaken. Daarna vertrokken ze.

Het resultaat heb je nu in je handen. Ik denk dat we er samen trots op kunnen zijn. Dankzij het initiatief van het Duitsland Instituut en met financiële steun van het Duitslandprogramma en het Europees Platform ligt er nu een echte schoolkrant van het MCO. Maar het allerbelangrijkst is dat de redactie echte kwaliteit heeft geleverd.

Hella Kroon (Directeur)

De schoolkrantredactie voor een restant van de Berlijnse Muur. Vinr: Nasreddine, Cassandra, Kim, Ray, Chelsey en Donna

COLOFON

Redactie:

Donna van der Linden (hoofdredactie)
Cassandra Badiali,
Kim Beltran Borrero en
Chelsey Colijn (tekst)
Nasreddine Makhloufi (fotografie)
en Ray Setrowidjojo (vormgeving)

Begeleiding:

David Gosselaar (MCO)
Floriane van Hasselt
(Duitsland Instituut Amsterdam)

Vormgeving:

bart grafisch ontwerp

Druk:

NDC print, Leeuwarden

Editie Berlijn werd mede mogelijk gemaakt door het Duitslandprogramma en het Europees Platform

Dank:

Bernd Walz, Hilburg Kagerer en scholieren (Ferdinand-Freiligrath-Oberschule, Berlijn)
Jeanine van Erk (Nederlandse ambassade Berlijn)
Bert Steinmetz (Het Parool)
Willy Slingerland (Fotografie)
Hella Kroon, Pascal Altink (MCO)
Lily Sprangers Charlotte Broersma en Ismee Tames (Duitsland Instituut)

EVEN VORSTELLEN!

Dit is de schoolkrantredactie van het MCO:

Allereerst natuurlijk onze hoofdredacteur Donna van der Linden [1]. Donna (13) zit in de eerste klas en schrijft graag. In haar vrije tijd na school zit ze vooral achter de computer. En ze kijkt daarnaast veel televisie. Ze beoefent ook een sport, wielrennen namelijk. Daarvoor traint ze elke donderdagavond. Op zondag rijdt ze wedstrijden.

Dan onze redacteurs/schrijvers: [2] Kim Beltran Borrero, [3] Cassandra Badiali en [4] Chelsey Colijn. Kim is zestien en komt oorspronkelijk uit Colombia. In haar vrije tijd is ze voornamelijk bezig met winkelen en bellen. Later wil ze graag fotomodel worden. Cassandra is vijftien jaar, komt uit Italië en is de beste vriendin van Kim. Zij belt en winkelt dus ook veel! Daarnaast is Cassandra zeer muzikaal. Veel dansen en zingen zijn haar echte passies. Chelsey is veertien jaar en zit in de tweede klas bij Tarzan. Chelsey schrijft én praat graag, zoals de rest van de redactie ondervond in Berlijn...

Onze fotograaf is [5] Nasreddine Makhloufi (15). Deze derdeklasser is een natuurtaalent op het gebied van de fotografie. Bijna alle foto's in de krant zijn van de hand van deze kickboksster.

En als laatste noemen we natuurlijk nog de vijftienjarige Ray Setrowidjojo. [6] Een beetje fotograaf, vormgever, tekenaar, etc. Kortom, het onmisbare manuje-van-alles dat je op elke redactie aantreft.

EDITIE BERLIJN

Hier is hij dan! De Berlijn-editie van de schoolkrant van het Montessori College Oost.

Van 12 t/m 16 mei 2004 is de redactie van de Amsterdamse schoolkrant naar Berlijn geweest. De journalisten verkenden de Duitse hoofdstad en brachten een bezoek aan de Ferdinand-Freiligrath-Oberschule in de Berlijnse wijk Kreuzberg.

Voor deze krant hebben de redacteurs alles over de Ferdinand-Freiligrath-Oberschule uitgezocht en zijn leerlingen. Hoe kleden Berlijnse scholieren zich? Wat voor een vakken volgden ze? Wat is nou

echt anders op de school in Berlijn? En zijn er ook dingen die eigenlijk precies hetzelfde zijn?

De redactie doet van al haar ontdekkingen verslag en ervaringen. Zo kun je, behalve over de Berlijnse school, alles lezen over de ontvangst bij de Nederlandse ambassade, de winkelwedstrijd en de geschiedenis van de Berlijnse Muur. Verder vind je treinterviews, gedichten en heel veel prachtige foto's.

Heel veel lees- en kijkplezier!

Kijk voor meer info over de schoolkrantredactie en de reis naar Berlijn op www.duitslandweb.nl (Dossier Editie Berlijn).

G E D I C H T

Berlijn zal een mooie stad moeten zijn
Berlijn waar zal je nu zijn
Zal het goed met je zijn
Berlijn

Ik ben op zoek naar je
Berlijn je moet nu gewoon blij zijn
Al die mensen om je heen
En dan nog ontevreden zijn

Ik ben nu blij laten we samen blij zijn
Want iedereen komt een kijkje nemen
Speciaal voor jou en je scholen
Alle kids van Europa

Chelsey

DE HEERE NREIS

12 mei 2004 hadden we op school afgesproken om 9:30 uur. We waren al er klaar voor, iedereen met zijn koffer en zijn tasje. Cassandra had als enige twee koffers én een roze (moed)paspoort dat mooi bij haar (roze) kleren paste.

Op Amsterdam Centraal moesten we wachten op de trein, dus gingen we naar de Burger King. We hadden net ontbeten, daarom gingen we niet zoveel eten, maar we praatten wel veel. Daarna merkten we dat het tijd was, het was zover, we moesten instappen! Eerst gingen we onze stoelen opzoeken, ze waren met tafeltjes, dus het was gezellig met ons achten.

Ik had een Game Boy meegenomen en iedereen ging spelen. Chelsey en Cassandra hadden tijdschriften meegenomen. Donna en Chelsey

interviewden mensen in de trein, zoals de conducteur, de schoonmaakster en een reiziger.

Halverwege de treinreis kwam Ismee, een collega van Florianne van het Duitsland Instituut, langs. Zij zat toevallig in dezelfde trein. Ismee weet veel van Berlijn (dat is haar beroep) en ze vertelde over de geschiedenis van Berlijn, speciaal over de Muur.

Na een lange reis van ruim zes uur kwamen we eindelijk aan in Berlijn!

Door Kim

De redactie op station Zoologischer Garten

INTERVIEW MET

MARLENA DE SCHOONMAAKSTER

Deze mevrouw Marlena werkt als schoonmaakster in de trein. Ze maakt al tien jaar treinen schoon. Ze maakt per dag zes treinen schoon en dat doet ze vijf dagen per week, waarvan vier keer tien uur en één keer tweeënhalf uur per dag. Ze werkt altijd op hetzelfde stuk en dat is alleen in Duitsland. Ze vindt het leuk, omdat ze met mensen uit de trein kan communiceren en ze op die manier mensen leert kennen.

Door Chelsey

INTERVIEW MET

TINY DE TREINMANAGER

Tiny is treinmanager op de trein en woont in Dordrecht. Hij werkt al 15 jaar lang, waarvan elf jaar bij de NS. Sinds vier jaar werkt ze op de internationale trein tussen Frankfurt en Osnabrück. Zij houdt van haar werk omdat ze veel mensen leert kennen. Volgens haar moet je erg sociaal zijn om op de trein te werken. Als jij aardig bent voor de treinreizigers, zijn ze ook aardig voor jou!

Soms rijden er op de trein ook zwartrijders mee. Als zij niet willen of niet kunnen betalen worden zij bij de volgende halte uit de trein gezet. Bij een ongeluk moet Tiny ervoor zorgen dat zij het slachtoffer vindt. Zij is daar gewoon verantwoordelijk voor. Als wij haar vragen waarom zij op een internationale trein werkt, antwoordt zij dat er op een internationale trein minder agressie is en er ook minder zwartrijders zijn. Het werken op een internationale trein duurt meestal tien uur! Soms overnacht Tiny in Frankfurt of Osnabrück.

Ook hebben wij haar gevraagd waarom de trein in Nederland volgens ons gevoel zo langzaam rijdt en in Duitsland zo snel. Tiny vertelde ons dat dat komt omdat de treinen in Nederland naar 140 km per uur mogen rijden en de treinen in Duitsland mogen maar liefst 200 km per uur.

Dit was in het kort het interview met Tiny.
Door Donna

THE CIRCUS

Het hotel The Circus waar wij slapen in Berlijn was wel een mooi gebouw. Zelf hadden we niet verwacht dat het zo mooi zou zijn. Je moest de deuren op een hele andere manier openmaken, niet met sleutels maar met pasjes die je in een apparaat aan de deur moest doen. En in het hotel kon je ook internetten, maar je moest wel betalen hoor.

De slaapkamers waren ook mooi van binnen we hadden kasten om onze jas op te hangen en een nachtkastje met een lampje erop. En de bedden slapen goed, dus het was wel gezellig.

Wat deden we in de avond? In de avond gingen we niet meteen slapen. We gingen bij de jongens op bezoek of we gingen tijdschriften lezen of we spraken gewoon met elkaar. Dus het was pas zo tegen 03:00 uur dat we gingen slapen (was wel stiekem heyyyy).

Kim kon niet eens op tijd voor het ontbijt komen, die bleef maar slapen en wou niet opstaan.

Cassandra maakte zich zorgen over haar haar, of het wel goed zat. Donna miste haar vriendje. Chelsey wou met het raam open slapen, maar Donna kon er niet tegen, want het was druk buiten. Ray zat vaak achter de computer en wilde niet ontbijten. Nasreddine

Marlena de schoonmaakster

INTERVIEW MET

PAUL DE DIRECTEUR

Deze meneer ontmoetten we in de restauratie van de trein van Amsterdam naar Berlijn. Hij heet Paul en hij is directeur van een industrieel koelinstallatiebedrijf. Hij is Nederlands, maar hij werkt en woont in Berlijn. Maar hij werkt en woont ook in Den Bosch. Want zijn bedrijf is in heel Europa. Elke twee weken is hij drie dagen Berlijn, twee dagen in Den Bosch en vijf dagen ergens anders in Europa. Hij reist 200 keer per jaar naar Berlijn. Meestal gaat hij met het vliegtuig, maar deze keer niet. Hij woont in Berlijn omdat hij het een leuke stad vindt. Het mooiste vindt hij de wijk Mitte. In deze wijk wonen veel creatieve jonge mensen. Berlijn is mooi en het is ook niet duur om er te wonen.

Door Chelsey

zei 's ochtends ook niet zoveel en had meestal geen honger.

Door Chelsey

The Circus, Weinbergsweg 1a, 10119 Berlin
www.circus-berlin.de

DE FERNSEHTURM

De Fernsehturm is de televisietoren in Oost-Berlijn. De foto van de boxer Mohamed Ali is gefotografeerd vanuit de Fernsehturm. Bovenin de toren zit ook een restaurant. De toren is 220 meter hoog. Je kunt heel Berlijn zien vanuit de toren. En vanuit heel Berlijn kan je de toren zien.

Door Nasreddine

POTSDAMER PLATZ

Na het zien van alle belangrijke gebouwen gingen we samen met de Berlijnse leerlingen naar de Potsdamer Platz. Daar waren veel winkels en hele moderne gebouwen. Deze gebouwen zijn gloednieuw, want daar stond vroeger de Muur. Op de Potsdamer Platz was ook het Sony Center. Dit was ook een hele mooie plek, met een vijver en hoge gebouwen. Er was ook veel te doen, je kon buiten bij een winkel hellen stuk maken via de tv, en in een andere winkel kon je weer wat anders: je kon in een auto rijden met een scherm ervoor, dat was ook wel leuk.

Door Chelsey

GENDARMENMARKT

De Gendarmenmarkt dankt zijn naam aan een regiment gendarmes dat in de 18de eeuw hier zijn kazernes, wachtpost en stallen had. Aan het plein staan het Konzerthaus, de Französischer Dom (gebouwd tussen 1701 en 1705) en de Deutsche Dom, die daar een kopie van is (1708). In het midden staat het Schauspielhaus. Dit plein was het middelpunt van Berlijn tot de Tweede Wereldoorlog. De Franse dom werd gebouwd voor de gevluchte Hugenoten. Driehonderd jaar geleden werden veel Franse protestanten vervolgd, dus ze moesten vanuit Frankrijk vluchten naar Duitsland. Een van de Duitse vorsten nodigde deze Fransen uit om naar Berlijn te komen, waar hij een plek voor ze zou bouwen.

Door Kim

DE BRANDENBURGER TOR

De Brandenburger Tor is de mooiste poort in Berlijn. Hij is 200 jaar geleden gebouwd in de tijd van de revolutie. Het was zogenaamd in de deur om naar het Oosten te gaan. De Berlijnse Muur stond direct achter de poort.

De Brandenburger Tor was een symbool van

DE REICHSTAG

Door Cassandra

Vroeger bestond Duitsland alleen uit kleine landen. Pas in 1871 kwam het eerste parlement, de Reichstag, gebouwd na de oorlog tegen Frankrijk. Het gebouw is in 1933, toen de Nazi's de macht hadden, zwaar beschadigd geraakt door de Reichstagsbrand. Er wordt nog steeds over gediscussieerd wie de schuldige is van deze brand. Naar alle waarschijnlijkheid was het de Nederlandse communist Marinus van der Lubbe. Hij zou de Reichstag in brand hebben gestoken als verzetsdaad tegen de Nazi's. Voor de Nazi's was de verdenking van Marinus van der Lubbe de aanleiding om alle communisten op te pakken en gevangen te zetten.

Op de Reichstag staat een glazen koepel die gebouwd is in 1999, door een hele beroemde Britse architect: Sir Norman Foster. Van daaruit heb je een prachtig uitzicht over Berlijn en kan je ook in het Duitse parlement kijken. Het gebouw is voor iedereen toegankelijk gemaakt en de toegang is gratis. Bondskanselier (Minister-President) Schröder werkt en woont in het Kanzleramt dat naast de Reichstag staat.

Beren in Berlijn

In Berlijn zie je overal veel beren. Je ziet ze als stenen beelden op straat staan, of als grote teddyberen voor souvenirwinkels. De stad staat er vol mee.

Vraag:
Waarom zie je zoveel beren in Berlijn?

- A: Omdat alle Berlijnse mannen zo sterk zijn als beren
- B: Omdat een beer in het wapen van Berlijn staat
- C: Omdat het een mooi dier is

SONGTEKST 'OVER DE MUUR'

Oost-Berlijn, Unter den Linden:
Er wandelen mensen langs vlaggen en vaandels.
Waar Lenin en Marx nog steeds op een voetstuk staan.

En iedereen werkt, hamers en sikfels,
Terwijl in parade-pas de wacht wordt gewisseld.
40 Jaar socialisme er is in die tijd wel bereikt...

Maar wat is nou die heilstaat, Als er muren omheen staan?
Als je bang bent, voorzichtig met je mening moet omgaan?
Ach, wat is nou die heilstaat, zeg mij wat is 'ie waard,
Wanneer iemand die afwijkt voor gek wordt verklaard?

Refrein:
En alleen de vogels vliegen van Oost- naar West-Berlijn.
Worden niet teruggefloten, ook niet neergeschoten.
Over de muur, over het Ulzeren Gordijn,
Omdat ze soms in het westen soms ook in het oosten willen zijn. (2x)

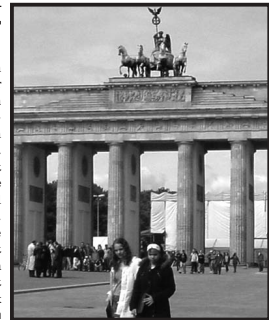
West-Berlijn: de Kurfürstendamm!
Er wandelen mensen langs porno en peepshow.
Waar Mercedes en Cola, nog steeds op een voetstuk staan.

En de neonreclames, die glitterend lokken:
Kom dansen! Kom eten! Kom zuipen! Kom gokken!
Dat is nu 40 jaar vrijheid, er is in die tijd wel bereikt...

Maar wat is nou die vrijheid, zonder huis, zonder baan?
Zoveel Turken in Kreuzberg die amper kunnen bestaan.
Goed, je mag demonstreren, maar met je rug tegen de muur
En alleen als je geld hebt, dan is de vrijheid niet duur.

Tekst: Harry Jekkers, uitvoering: Klein Orkest (1984)

Door Kim

de grens tussen Oost en West en een symbool van 'hoop'. Vijftien jaar geleden waren er geen huizen en gebouwen rondom de poort, omdat alles was gebombardeerd tijdens de oorlog. Tegenwoordig zijn er cafés, restaurants, winkeltjes, een heel groot hotel, huizen en de Franse Ambassade. Op de poort staat een standbeeld van vier paarden en een koets,

De Ferdinand-Freiligrath-Oberschule

De Ferdinand-Freiligrath-Oberschule ligt midden in de Berlijnse wijk Kreuzberg. Er zitten 275 leerlingen op deze school. Het is een Hauptschule, het niveau is goed te vergelijken met het Nederlandse vmo. Het bezoek dat wij gebracht hebben aan deze school, heeft ons erg geholpen om erachter te komen wat de verschillen zijn tussen deze Berlijnse school en de onze, het Montessori College Oost. Het eerste dat ons is opgevallen is dat de meeste kinderen die in die school zitten niet oorspronkelijk uit Duitsland komen. De leerlingen komen net als bij ons op school uit alle culturen. Het grootste gedeelte van de leerlingen komt uit Turkije. Dit is logisch, omdat er in Kreuzberg heel veel Turken wonen.

In de jaren '80 was de Ferdinand-Freiligrath-Oberschule een typische 'zwarte school', die het niet zo goed deed. Veel scholieren gingen van school zonder diploma. De directie

van de school, mevrouw Kagerer, heeft het schoolsysteem helemaal veranderd. Tijdens de helft van de lesuren krijgen de leerlingen de gewone vakken, zoals wiskunde en Engels. Tijdens de andere helft van de lesuren gaan de leerlingen in de 'Arena'. In de Arena's krijgen leerlingen van verschillende leeftijden een jaar lang 14 uur per week les van een 'Dritte'. De Dritte is iemand uit de gewone beroepsweld. Zo krijg je bijvoorbeeld les van een echte kunstenaar, een kok, een professionele fotograaf of van medewerkers van BMW. Deze lesmethode heet 'Kids' (Kreativität in die Schule / creativiteit in de school). Het is een manier om de mensen van binnen naar buiten en van buiten naar binnen te laten komen. Dat betekent dus dat professionele mensen uit de echte wereld naar deze school komen om een jaar lang les te geven.

Het werken met Arena's is heel apart en zeer interessant, omdat jouw werk je sterke kanten laat zien en ook omdat je kennis en ervaring breder worden. Je leert het ook aan anderen presenteren. Het allerbelangrijkste is dat je zelfstandig wordt. Door deze Arena's en alle leuke projecten die daaruit voortkomen, zoals theater- en dansvoorstellingen, heeft mevrouw Kagerer de leerlingen enthousiast gemaakt voor school en ze geleerd om vertrouwen te hebben in zichzelf.

De Arena is geen bepaalde opleiding maar een zelfgekozen bijvak dat de jongens beschrijven als een hobby. Elke scholier kiest een Arena die bij hem of haar past. Hou je van toneel spelen? Dan ga je naar de Arena 'Theater'. Hou je meer van sport? Dan is 'Stadion' de Arena voor jou.

Er zijn verschillende Arena's: Media - maatschappij, Natuur - techniek, Schilder - beeldhouwen, Economie - productie, Muziek - theater, Gastronomie, Stadion.

De leerlingen leren van deze methode ook om nooit op te geven en altijd met wilskracht te werken. Deze methode is niet bekend als de Montessoriaanse, want dat heeft mevrouw Kagerer zelf uitgevonden. Een ander belangrijk punt is de discipline, maar eerlijk gezegd vinden wij dat ze niet streng genoeg behandeld worden, omdat als er iets mis gaat in de les, je er niet meteen er uit wordt gestuurd. Ze gaan je gedrag met je bespreken. Als het erger wordt dan gaan ze de ouders bellen.

Deze school geeft een keer per jaar de rapporten van de leerlingen, maar tussen het jaar worden certificaten uitgedeeld, waarin de kwaliteit van de eigenschappen van de leerlingen besproken wordt. Eigenschappen als zelfstandig werken, samenwerken, hoe je je huiswerk maakt, hoe je je gedraagt als er bezoek op school komt (gastvrijheid), hoe je je gedraagt naar anderen toe (beleefdheid en interesse) en hoe je je werk omgaat.

De school is door deze aanpak veel in het nieuws, want veel scholen in Duitsland willen leren hoe ze ook hun school zo kunnen veranderen dat leerlingen weer graag naar school gaan en tegelijkertijd veel kunnen leren.

Het is ons een genoegen geweest dat we deze school konden bezoeken, zodat wij het verschil leerden kennen tussen onze school en een school uit een ander land.

Door Cassandra en Kim

WAT IS ANDERS OP DE BERLIJNSE SCHOOL?

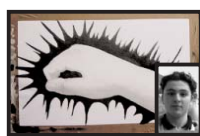
Veel schilderijen in de school. Geen speciale toezichthouders, alleen leraren. Speciale zalen voor elke arena. De school is minder groot dan de onze. De school is minder modern. Er zijn veel minder leerlingen. De kledingstijl (minder modieuze, meer strakke broeken). Er is een eigen tuin. Iemand van buitenaf komt lesgeven in de Arenalessen (de Dritte). Alle leeftijden zitten door elkaar in de Arenalessen. De leerlingen verkopen hun zelfgemaakte eten in de kantine.

ARENA STADION

SPORT, ATLETIEK EN DANS
Aandachtig wordt er geluisterd naar wat de 3e vertelt. Met zijn allen zitten ze in een kring. De 3e vertelt wat ze beter kunnen doen. Er wordt ook goed getraind voor de volgende opvoering! Op de muziek van het liedje Rain the man. Er wordt leuk gedanst, maar naar afloop vertelt de 3e toch nog dat het iets beter kan. Op zich is het heel leuk, dat dansen. Voor degene die het echt leuk vindt!
Door Donna

SCHILDEREN - BEELDHOUWEN

Hier wordt er les gegeven in schilderen, tekenen en beeldhouwen. Er is altijd een echte schilder aanwezig, maar die was er vandaag jammer genoeg niet. Er worden vooral schilderijen gemaakt en hierbij gebruiken zij verf uit Amsterdam. Echte acrylverf natuurlijk. Er komt een keer per week een echte kunstenaar op bezoek om de kinderen les te geven. De kinderen mogen naar mate ze ouder

worden met kleuren werken. Ook hebben zij op 11 juni 2004 een echte tentoonstelling, in een echte galerie. Zij proberen daar de schilderijen die zij zelf gemaakt hebben te verkopen.
Door Donna

INTERVIEW MET CARLA EN YASMIN

Carla is 17 jaar oud en doet aan het dansen omdat zij het leuk vindt. Haar vriendin Yasmin van 15 jaar vindt het ook heel erg leuk. Toch vertellen beide meisjes dat zij hier niet hun beroep van willen maken. Zij doen al vier jaar aan acrobatiek, omdat het hen wel bevalt!
Door Donna

de Gendarmenmarkt, Checkpoint Charlie, een stuk van de Berlijnse Muur en Potsdamer Platz. En Herr Walz en de leerlingen vonden het zo leuk, dat ze misschien ook naar Amsterdam komen. Wat vonden de Berlijnse leerlingen van ons bezoek?
Door Chelsey

Herr Walz

Herr Walz is een leraar van Berlijnse leerlingen van de Ferdinand-Freiligrath-Oberschule. Hij herkende ons allemaal van de foto's van ons schoolkrantdossier op de internetsite www.duitslandweb.nl en wist dus al onze

namen. Hij was erg beleefd. Hij schreef veel op het bord voor ons en legde alles goed uit. Niet dat we alles konden verstaan, maar toch. En vrijdag nam hij ons mee met de leerlingen om de stad te laten zien. Hij liet ons alle bekende plaatsen zien in Berlijn, zoals de Brandenburger Tor, de Reichstag,

Besuch aus Amsterdam Die Amsterdamer

von Gideon Kluge
Anfangs hatte ich nicht so große Lust, mich an dem Treffen mit den Amsterdameren zu beteiligen, da ich nicht wusste wie die Schüler von dort sind. Aber als sie dann hier waren und die ersten Worte gefallen sind, fand ich es interessant. Es war auch schön zu sehen, dass es Schüler aus Amsterdam gibt, die sich für unsere Schule und uns interessieren. Schön fand ich außerdem, dass sie sehr fröhlich, gelaunt und offen waren. Wir konnten uns besser, als wir am Anfang dachten, verständigen. Sie fragten nicht nur Sachen über unsere Schule, sondern auch über uns z.B.: „Wo gehst du abends hin?“, „Welchen deutschen Künstler magst du?“

Ich fand es schön auch mal interviewt zu werden, denn sonst sind wir immer diejenigen, die andere Leute befragen und dieses bearbeiten und auswerten müssen.
von Marie Lang

Das Treffen mit den Holländern fand ich sehr interessant. Bei solch einem Treffen lernt jeder Schüler sehr viel dazu, und man bekommt eine gewisse Erfahrung, die man in seinem Leben noch oft gebrauchen wird. Persönlich überraschte mich, dass die Holländer so offen waren, sie haben immer das Gespräch gesucht und dabei alles auf einem Zettel mitgeschrieben. Ich war die ganze Zeit mit zwei Jungs aus Holland unterwegs, ihr Namen waren Ray und Nasreddine. Wenn ihr wissen wollt, wie wir uns verständigt haben, kann ich nur sagen, dass es sehr gut ging. Mal haben wir uns ein wenig auf deutsch unterhalten, aber doch die meiste Zeit auf englisch. Mir fiel auf, dass die Holländer ein wenig aufgedreht waren, aber auf eine Art die ansteckend und angenehm war. Das habe ich vorher noch nicht erlebt. Ich hoffe, dass wir weiterhin mit den Holländern einen guten Kontakt haben und dass wir uns im nächsten Jahr wiedersehen.

CHECKPOINT CHARLIE

Museum Checkpoint Charlie.
Dit is een essentieel museum voor iedereen die geïnteresseerd is in de Berlijnse Muur en de Koude Oorlog. Het museum staat bij de beroemdste grensovergang in Berlijn: Checkpoint Charlie. Het museum opende vlak nadat de Muur in 1961 werd gebouwd. De bedoeling was om de mensen te laten zien wat voor een gruwelijkheden er allemaal plaatsvonden bij de Muur.

De tentoonstelling laat zien hoe mensen ontsnappen op wonderbaarlijke wijze. Verder is er een expositie over vreedzame, niet gewelddadige revoluties, zoals die van Ghandi en Lech Walesa en de natuurlijk niet te vergeten de vreedzame val van de Muur in 1989.

17 juni 1953

Op 17 juni 1953 was de opstand tegen de slechte leefomstandigheden. Deze dag had slechts één held volgens historicus Gerard Ritter. En dat was het volk!

13 augustus 1961

Op 13 augustus 1961 werd er prikkeldraad tussen Oost- en West-Berlijn gezet. De mensen in Duitsland kregen hier niet bepaald een goed gevoel van. Zij probeerden over het prikkeldraad te springen om zo toch nog in West-Duitsland te komen. Zo was er ook een Duitse agent die een kind hielp over het prikkeldraad heen te komen. Er waren veel mensen in Oost-Duitsland die naar het Westen vluchtten. Een man, Theodor Kerk, smokkelde zijn vriendin mee vanuit Oost-Duitsland in een luidsprekerdoos. Zij zat hierin dubbelgevouwen.

Vlucht pogingen

Andere manieren om te ontsnappen waren: In een koffer (dubbelgevouwen). In de kofferbak of onder de motor-kap van de auto. Ontsnappen met een luchtballon. Soms werden er ook tunnels gegraven (zo maakten studenten een tunnel van West-Duitsland naar Oost-Duitsland. Zij deden hier drie jaar over en 28 mensen haalden het)
Door Donna

(Redactie met Oost-Duitse grenspolitie)

Gedicht van Chelsey

Berlijn
Oost en West
Oost met oorlog
West met vrede
Nu zal die muur er niet meer zijn
Laat die Duitsers toch allemaal vrij zijn
Waarom West en Oost Berlijn
Gelukkig zal er nu vrede zijn

DE BERLIJNSE MUUR

De geschiedenis van de Berlijnse Muur begon na de Tweede Wereldoorlog. In 1961 is de Berlijnse muur gebouwd. Wat in de weg stond werd opgeblazen. Voor de bouw van de Muur was de stad gedeeld door prikkeldraad. Oost-Berlijn was van de Russen en de West-Berlijn was van de Amerikanen. Vele jaren stond de Muur in het midden van de stad en voor de mensen was het een nachtmerrie, omdat sommige familieleden in het andere deel van de stad woonden. Omdat ze elkaar graag wilden zien, hadden ze heel veel en

ingewikkelde methodes verzonnen om naar het Westen te vluchten. Oost-Duitsers hebben zich op veel verschillende manieren verstoep in dingen als een luidspreker, tussen twee surfplanken of in de motorbak van een auto. Op de bovenkant van de Muur was het rond zodat de mensen er niet over konden klimmen. Tussen de huizen en de Muur was een lege ruimte, 'niemandland', waar de mensen nie naar het Westen probeerden te vluchten doodgeschoten werden. De mensen die in Oost-Berlijn woonden, leek

het leven in West-Berlijn prettiger, omdat het Oosten een dictatuur had en het Westen democratisch was. In het Westen konden ze in vrijheid leven. In het Oosten waren de mensen armer en in het Westen waren ze rijker.

In 1989 stortte de Sovjet-Unie in en daardoor kon Oost-Duitsland ook niet meer blijven bestaan en uiteindelijk konden de mensen van Oost- naar West-Berlijn gaan. De Muur was dus gevallen.

Door Kim en Cassandra

DE NEDERLANDSE AMBASSADE

Vrijdag gingen we uiteindelijk een van de mooiste gebouwen bezoeken die we ooit gezien hebben: de Nederlandse ambassade in Berlijn. We hadden nooit verwacht dat het er zo modern en stralend uit zou zien, maar dat is omdat het een heel nieuw gebouw is. Het is vierkant met een binnenhof. Ze zijn met de bouw begonnen in 2000 en het gebouw was klaar in 2004. Ze zijn eigenlijk redelijk lang bezig geweest, de reden hiervan was dat het een heel ingewikkeld gebouw is, omdat het als een geschildte appel is gebouwd.

De ambassade is gebouwd naast de rivier de Spree, naar het idee van de architect Rem Koolhaas, zodat het op Nederland met al haar water en grachten zou lijken. Er is iets heel bijzonders aan de ambassade, er is namelijk een speciale plek in de buitenmuur gemaakt zodat je de Fernsehturm, de beroemde televisietoren, kan zien. Rem Koolhaas heeft een prijs gewonnen voor het ontwerpen van het gebouw.

Toen we gearriveerd waren bij de Nederlandse ambassade, werden we rondgeleid door een aardige mevrouw, Jeanine van Erk. Zij is een Nederlandse medewerker bij de afdeling pers, onderwijs en voorlichting. De muren en vloeren zijn van glas. Er is een gang die doorzichtig is, zodat je naar beneden kunt kijken, wat een heel mooi gezicht is. Donna had die dag een rokje aan, en we gingen grapjes maken omdat er mensen beneden waren die haar zouden kunnen zien.

Mevrouw Van Erk vertelde ons dat het in het nieuwe gebouw soms moeilijk is om te werken en je te concentreren, omdat alles heel gehorig is, omdat alle ruimtes open zijn.

We hebben ook iets anders gezien en dat was de zogenaamde 'James

Bond deur'. Het was een verborgen deur die niet iedereen mocht zien, maar waarvan wij gelukkig de gelegenheid hebben gehad om die te mogen zien.

De meeste medewerkers van de ambassade zijn Nederlanders, vooral al het administratief personeel.

De belangrijke taken van de Nederlandse ambassade zijn de promotie van Nederland en het samenwerken met de regering van Duitsland.

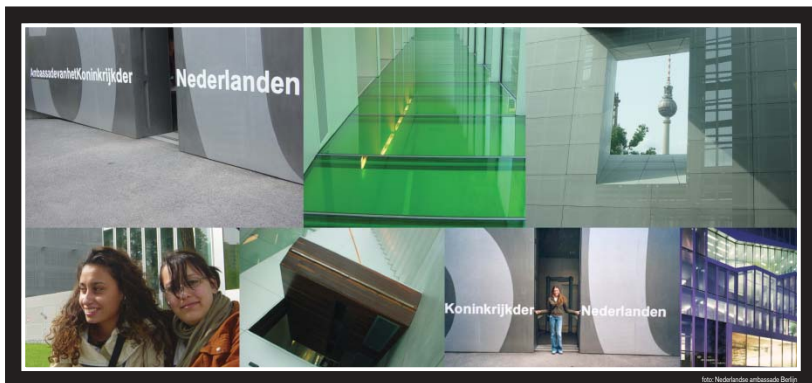
Er bestaan verschillende afdelingen, zoals de economische afdeling, de landbouwafdeling, de culturele afdeling, de afdeling pers, onderwijs en voorlichting en de politieke afdeling (die rapporteert over wat Duitsland van plan is).

De taak van de ambassadeur, meneer Van Dam, is het spreken met ministers en andere belangrijke mensen in Duitsland. Hij is ook de eindverantwoordelijke voor alles wat er gebeurt in de ambassade. De ambassadeur heeft Arabisch gestudeerd en heeft veel liefde voor die taal en cultuur.

Na de rondleiding door het indrukwekkende gebouw van de Nederlandse ambassade zijn we naar één van de vergaderzalen gegaan. We hebben heerlijke chocoladekoekjes gekregen met verschillende sapjes. Het was heel gezellig om daar met z'n allen te gaan zitten. We kregen daar de kans om alle vragen te stellen die we wilden. We hebben ervan genoten, maar er nog meer van geleerd.

Ga voor meer informatie over de Nederlandse ambassade in Berlijn naar www.nederlandweb.de

Door Cassandra

WINNEN!!

DE UITSLAG VAN DE WEB-PRISVRAAG

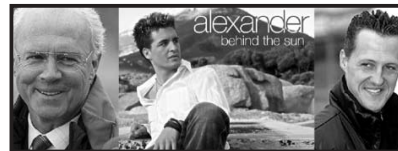
Welke vragen gaan er mee in de koffer naar Berlijn? Lezers van het webdossier Editie Berlijn op www.duitslandweb.nl konden de vragen die zij graag aan de Berlijnse scholieren zouden willen stellen mailen naar de redactie.

De vijf origineelste vragen werden door de schoolkrantredactie gesteld aan de Berlijnse scholieren en worden in deze schoolkrant beantwoord. Zoals aangekondigd in het schoolkrantdossier, wint de bedenker van de allerorigineelste vraag het Berlijn-prijzenpakket.

Thomas Hendriks had twee vragen: Wat is het lievelingseten van de Duitsers? En wie zijn nou echte Duitse beroemdheden?

Verslaggeefster Chelsey vroeg aan de Berlijnse scholieren welk eten de Duitsers het lekkerst vinden. "Alles!" was het antwoord, maar nadat ze op professionele wijze door bleef vragen, kwamen ze tot de volgende antwoorden. Het lievelingseten van de Duitsers is Döner kebab, Turkse pizza, zuurkool en curryworst.

Wie zijn nou echte Duitse beroemdheden? Daarover hoefden de scholieren niet lang na te denken. Echte Duitse be-roemdheden zijn oud-voetballer en oud-bondsooch Franz Beck-enbauer, winnaar van de Duitse Idols (Duitschland sucht den Superstar) Alexander en Formule 1 coureur Michael Schumacher.

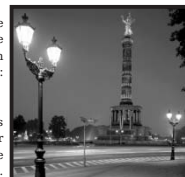

Thomas Dijkhuizen vroeg: De toren bij de Loveparade, hoe hoog is die?

De toren bij de Loveparade, het beroemde jaarlijkse techno-feest, dat is de Siegesäule! Maar hoe hoog is die toren nou precies? Dat moeten de leerlingen echt even nakijken. Hij blijkt 67 meter hoog te zijn.

Alain Kaufman stelde de volgende vraag: Vinden jullie Berlijn de leukste stad van Duitsland? Daarop kregen we een heel duidelijk antwoord: "Ja! Zeker weten!".

Zowel Henk-Jan Kos als Thomas Dijkhuizen vroegen zich af waar de naam Berlijn vandaan komt. We vroegen het aan de Berlijnse leerlingen.

Het bleek al snel dat ze het eigenlijk niet wisten. Dus gingen we naar Herr Walz, want Herr Walz weet alles. Maar ook hij wist het niet. Tijd voor wat veldwerk! Verslaggeefster Chelsey en Donna gingen de straat op om aan voorbijgangers te vragen of zij wisten waar de naam Berlijn vandaan komt.

Eerst vroegen ze het aan Isik, de kebab-boer tegenover ons hotel. Chelsey vroeg Isik of hij wist wat Berlijn betekende en waar de naam vandaan komt. Isik wist het eigenlijk niet. Hij zei: "Misschien komt het uit de tijd van de Tweede Wereldoorlog, misschien heeft Hitler de naam bedacht?".

Onze journalisten waren niet overtuigd van deze rare verklaring. Misschien weten oudere mensen het antwoord? Donna en Chelsey vroegen een oude vrouw in een bushokje of zij misschien wist waar de naam vandaan komt. Zij vertelde dat de naam uit de Middeleeuwen kwam. In die tijd woonden er allemaal vorsten in kastelen naast rivier de Spree. En een van deze vorsten was Albrecht de Beer. Zou daar de naam vandaan komen?

Nog niet overtuigd en met de moed in de schoenen gingen ze naar John, een van de medewerkers van hotel The Circus. Hij vertelde dat het woord Berlijn afstamt van het Slavische woord BRL, dat moeras betekent. De stad ontstond namelijk langs de oevers van rivier de Spree en daar was de grond heel drassig. De verslaggeefsters kenden elkaar aan. Dit antwoord klonk geloofwaardig. En onze journalisten zouden geen echte journalisten zijn als ze het na aankomst niet nog eens nakaken in de boeken. Wat blijkt? Er is geen algemene verklaring voor de naam Berlijn, maar het meest waarschijnlijk is dat de naam afstamt van het Slavische woord BRL, moeras.

Het zal de lezer duidelijk zijn geworden wat de winnende vraag is! Omdat Henk-Jan Kos en Thomas Dijkhuizen beiden deze briljante vraag verzonnen, hebben we om de winnaar moeten loten. En de winnaar is... Thomas Dijkhuizen!

De vragen

Wat is het lievelingseten van de Duitsers?
Wie zijn nou echte Duitse beroemdheden?
De toren bij de Loveparade, hoe hoog is die?
Vinden jullie Berlijn de leukste stad van Duitsland?
Waar komt de naam Berlijn vandaan?

Wat is anders in Berlijn?

De stoplichten in het oosten van de stad (het mannetje met het hoedje)
Er zit meer vet in het eten.
In alle prullenbakken kan je je afval scheiden (papier, glas, plastic en overige). De Duitsers

zijn heel milieuvriendelijk
Weinig fietsen.
Bredere wegen.
Het is rustiger dan in Amsterdam.
Veel verschillende wegen van metro's.
Undercover metrocontroleurs

ICH HAB NOCH EINEN KOFFER IN BERLIN

Songtext: Marlene Dietrich

Ich hab noch einen Koffer in Berlin,
deswegen muss ich nächstens wieder hin.
Die Seligkeiten vergangener Zeiten
sind alle noch in meinem Koffer drin.
Ich hab noch einen Koffer in Berlin.
Der bleibt auch dort und das hat seinen Sinn.

Auf diese Weise lohnt sich die Reise,
denn, w enn ich Sehnsucht hab, dann fahr ich wieder hin.
Wunderschön ist's in Paris auf der Rue
Madelaïne.
Schön ist es, im Mai in Rom durch die Stadt

zu gehen,
oder eine Sommernacht still beim Wein in Wien.
Doch ich denk, wenn ihr auch lacht, heut' noch an Berlin.
Ich hab noch einen Koffer in Berlin, ...
Denn ich hab noch einen Koffer in Berlin.

